

תאריך פרסום: 5 בנובמבר 2025

על (סוף) החיים ועל המוות – מדריך היערכות לסוף חיים ופטירה

פרק 4 – אפוטרופסות ומסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס

מתי כדאי לערוך מסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס?

- ☑ האם אתם בגיל זקנה או מתקרבים לגיל זקנה?
- ☑ האם אין לכם קרובים שמתאימים לשמש עבורכם כמופיי כוח בייפוי כוח מתמשך?
- ☑ האם אתם רוצים להשאיר הנחיות למי שיקבל עבורכם החלטות אם לא תוכלו לקבל אותן בעצמכם?

אפוטרופסות

אפוטרופוס הוא אדם שמונה כדי לסייע לאדם אחר שאינו מסוגל לנהל את ענייניו בעצמו ואין מי שינהל אותם עבורו. המינוי יכול להיות זמני או קבוע.

תפקיד האפוטרופוס:

- לנהל את ענייניו של האדם שנמסרו לטיפולו במסגרת המינוי – רפואיים, רכושיים או אישיים.
- לשותף את האדם בקבלת החלטות ככל שניתן ולשמור על פרטיותו ועצמאותו, הכל בהתאם ליכולות שלו.
- לפעול לשמירת הזכויות, האינטרסים והצרכים של האדם ולקבל החלטות בקשר אליהם, כל זאת בהתאם לרצונו של האדם ולטובתו.
- למסור דיווחים שוטפים לאפוטרופוס הכללי על ניהול ענייניו של האדם.

מינוי אפוטרופוס:

- אפוטרופוס ממונה, ככלל, על ידי בית המשפט לענייני משפחה (במקרים מסוימים בבית הדין השרעי).
- ניתן למנות אפוטרופוס לעניינים אישיים, רכושיים או רפואיים – או לכולם יחד.
- האפוטרופוס יכול להיות בן משפחה או אפוטרופוס מקצועי (כמו עורך דין או עמותה).
- ברוב המקרים יש צורך בתסקיר של עובד סוציאלי שממליץ לבית המשפט על המינוי.

- בית המשפט ימנה אפוטרופוס רק אם אין חלופה אחרת אשר מאפשרת לדאוג לאותו אדם:
- **תומך בקבלת החלטות** – אם האדם מסוגל לקבל החלטות בעזרת סיוע, אפשר לשקול מינוי תומך בקבלת החלטות עבורו, שתפקידו לעזור לאדם אך לא להחליף את שיקול דעתו ([למידע נוסף על קבלת החלטות נתמכת](#)).
 - **ייפוי כוח מתמשך** – ייפוי כוח מתמשך הוא מסמך משפטי בו אדם קובע מראש מי יטפל בענייניו כשלא יהיה מסוגל עוד לעשות זאת בעצמו. אם האדם כבר אינו מסוגל לנהל את ענייניו והוא ערך ייפוי כוח מתמשך – ניתן יהיה להכניס את ייפוי הכוח לתוקף ולא יהיה צורך במינוי אפוטרופוס (ראו פרק 2 למדריך זה).

מסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס

במסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס אדם בגיר יכול לקבוע כיצד הוא רוצה שיטפלו בו אם לא יוכל לדאוג לעצמו, האדם יכול לציין גם מי היה רוצה שימונה לו כאפוטרופוס בעתיד וכיצד יפעל בשמו.

בית המשפט יתחשב בהנחיות שהאדם קבע במסמך זה אם תוגש בעתיד בקשה למינוי אפוטרופוס עבורו.

ככלל, אם ניתן, מומלץ לערוך ייפוי כוח מתמשך ולא מסמך הנחיות מקדימות.

מסמך הנחיות מקדימות יכול להתאים למצבים בהם:

- לא ניתן לערוך ייפוי כוח מתמשך, למשל אם אין קרוב משפחה מתאים לשמש כמיופה כוח ונדרש מינוי של אפוטרופוס מקצועי.
- האדם מעדיף מעורבות של בית המשפט ושל גורמי הרווחה במינוי.
- האדם מעוניין בפיקוח של האפוטרופוס הכללי לאחר המינוי.

תהליך העריכה וההפקדה של המסמך:

עריכת הטופס והחתימה עליו נעשים מול [עורך דין שעבר הכשרה מתאימה](#). יש להפקיד את המסמך אצל האפוטרופוס הכללי.

קישורים למידע נוסף וגורמים מסייעים:

מידע נוסף:

משרד המשפטים – האפוטרופוס הכללי

- [אפוטרופסות](#)
- [מסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס](#)

כל זכות

- [אפוטרופוס](#)
- [מינוי אפוטרופוס](#)
- [מסמך הנחיות מקדימות לצורך מינוי אפוטרופוס](#)

גורמים מסייעים:

- [עו"ד יד – מיזם התנדבותי של האפוטרופוס הכללי ולשכת עורכי הדין](#)
- [הסיוע המשפטי במשרד המשפטים](#)
- [יד ריבה – ההגנה המשפטית לקשיש](#)